

نومرو: ۱-۹۰

اداره خانه

ایستانبول . جفال اوغلنده

داثره اجتهدده

“ Idjtihad ” Constantinople

دور دنجی سنه

اشهر

حریت فکریه یه خادم

پنجشنبه کونلری حیقار اجتماعی، ادبی مجموعه

مدیر مراخص : الہامی صفا

۲۳ کانون ثانی ۱۳۲۹

آبونه

سندک آلتی آیلق

تورکیا ایچین ۵۴ غروش ۳۰ غروش

ممالک اجنبیه ایچین ۱۵ فرانق ۸ فرانق

نسخه سی ۵۰ باره

اونكه طى ايدر آشوبكه ناسوتى ،
اونكه سائر اولور خلدزار لاهوتى ،
اودر حياتى تلذذ ايدن براز آنجاق ؛
نديم روحى اودر ، محرم خيالى اودر .

بر احتشام نزاھت لب خطابنده
تکلماتنه بر نكهت نجيبه ويرر ؛
بونطق پاك ايله ايلر عقولى استجواب .
ياشار غداى كليله بر جهان شباب ؛
كال صيتى تأييد ايجونسه كافيدر
شبابه ويرديكى درس ادب كتابنده

- رباب شكسته - ۷ كانون ثانی، ۱۳۱۴

فكرتك بوجانلى شعرينه ارتق برسوز علاوه ايدم .
رجائى زاده بوراده بوتون خطوط اساسيه شخصيه
واديبه سيله كورونيور . ملت اعاضمنى تقدير ايتدجكه اعظم
يتشديره من ، بن بوفكرده يم ، مرحوم حال خباتنده
كنجلردن كوره مديكى حرمتى وفاتنده وكلا دن كوردى .
بوكا جدا تشكر اولتور .

- نشا طاشى - على لامي

مسائل طيبه:

ار ككلريمز

اختناق رحمى ، انضغاط خصيه مى زياده توسع وسرايت ايتشدرد ؟
اهالينك آكلايه مدينى مانوس ومألوف اولميان تعبيرات
دشمنى واضح الامضا برانتريقه يابميه رق «انضغاط خصيه»
تعبيريله اجتهادقار ثلرينك بر ديقه ايجون انضغاط خنجره سنه
سپيت ويره جكمندن عفولرني ديلىم .
«ار ككلريمز» دن عصر يمزك انكشاف واتقلاب فكريسنه
خادم جلال نورينك «اجتهاد» ك ۸۷ نجى نومرولى
نسخه سنده مندرج «قادينلر يمزده اختناق رحم خسته لنى»
مقاله فنيه واديبه سنه جوابدر .

تلقى ايدنلر بوايلك اثرده رقيق بر قلبك جابجا طولاشان
وعدآلود ايزلرني كوره رك بواستعجالى عفو ايتميه مجبور
اولمشلردر ، صانيرم . صوكره مرحومك «اطالا» كى
«مهرزون» كى ترجمه لرى واردر كه (لافونتن) ك بعض
حكايه لرنده كوسترديكى موفقيت درجه سنده بر مكمليله
عالم شبايه رهنالقي ايتديلر . اكرم بلك شخصيت ادبيه سى
زمنه لرنده كورولور . او زمان ده ناجى مرحوم ايله
آرالرى آچيلمش زمنه لره قارشى دمدمه لره ، مقابله لره ،
مناقشه لره آفاق ادبى رعدو برق ايله طولدورم شدى .

فقط ادبيات كرسي سنده كچن حيات معلمانه سنك
محصولى اولمق اوزره «تعليم ادبيات» اورطيه قونجه شاعر
اكرم بك استاد عنوانى احراز ايتدى . واستادا كرم عنوانى
حياتنك صوك دمنه قادار محافظه ايتدى . ايسته رباب
شكسته يي آچيورم . اونك تصاوير ايجنده مرحومك
ذى حيات بر تابلو سى ديمك اولان پارچه يي هر كسجه
معلوم اولمقله برابر تبركا بورايه درج ايدىيورم :

— استاد اكرم —

بلند ناصيه ، سيمای ذى وقار دها ؛
كزيده هيكل روح الادب كه صدرنده
وورور شغف زده بر قلب سرمدى هيجان .

لسان قلبى اوقور بر نشيده كريان
كه الك فرحلى ، اك آسوده موج سطرنده
درين درين دوشونور بر ملال مستشا .

بوتون غموم بشر دوش احتسا سنده ،
حياتى بر متفكر خزان صباحى كى
رقيق سيسلرك آلتنده پرسكون ، بى خواب
خزان صباحى قدر مست كويه بر مهتاب
شب خيالى اوقشار ، پرى جناحى كى ،
بر اهتزاز منوره هر تماسنده . . .

سوز تفكرى ، دمساز بى همالى اودر
ليال تار ملانده ، لال و مستغرق ؛

وار ! طيب يوقى ! « ديه قنار بدست قوشاركن حمام
بيقان، پارق پايان طيب شهير شهر امينى پاشايه چارپيور يره
دوشورپيور وضره سنه مكافاة ده رتبه سابقه سنه
مظهرى تى ايدىيور. بوباده دعوا وكالتى وظيفه سنى ده
ايفا ايدىيور .

احتقاق رحم مسئله سنه كچمزدن اول شهر امانتى
سوزى كچدىكى ايجون اوكا متعلق وقايع جاريه دن برشى
آ كلاتيه .

فاتح بيوك يانغىنى متعاقب وصبحى بكك شهر امينلىكى
زماننده امور صحيه عائد بر ايش ايجون حضور
امانتى ناهيه كيرمشمدم . بك شيق كنج برىسى ايله
كوريشوردى . شيق بك - آمان بك افندى آرتق يترا
آيلر كچدى ؛ لطف ايدىكز ، مهندس امر ايدىكز ؛
يرمى كوسترسين بنا يپاجم ، ديدى .

بك - براز دها صبر ايدىكز . پلانلر اكال اولنق
اوزره در . يقينده يرلريكز تعين ايديله جك .

صحبته بالمناصبه قارىشان بن - انشاء بك افندى
سوقاقلرك تنظيمى ، ميدانلرك توسيعى صره سنده فاتحك
اك هوادار برموقعنده قادينلره مخصوص برملت باغچه سنك
يايلىماسى اونودلمه مشدر . بو نقطه قادينلر يمز وازجه
صباوت دورنى كچرن چوقوقلر يمزك حفظ صحتى ايجون
بك مهمدر ؛ طبيعى بو فرصت فوت ايدلمه مشدر ؛ ديدم .
شيق بك - قادينلر يمز فاتحده باغچه مى ؛ اونى سززه
يوز سنه صكره بيله ياپدیره مازسكز ؛ قاريلر يمزى باغچه لره
يوللايوب قوقونا لاشدیره ماز . هر كسك عائله سنه
رجا ايدر .

بن - خير ! بن و بنم كى دوشونلر كيمسه نك ، عائله سنه
قاريشمه يز . هوا سزلقدن ، قانسزلقدن ضعيف وجيليز
قالان ورم ، ايستهرى كى مهلك خسته لقلره دوجار
اولان قادين وچوققلرك ، سوكيلى والدّه و همشيرلر يمزك
حفظ صحتى دوشونلر شهر امانتدن بونى تى ايدىيورز .
واويله ظن ايدر زكه قادينلر يمز هر كسك يولى اوزرنده

محرر فاضل اولاد تورانى سارى خسته لقلر قدر
تخریب ایدن احتقاق رحم « ايستهرى » دن بحث ايدر كن
الك بيوك آقى يعنى وبى عمومى ي ايليكلر يمز كيرن وجود يمزله
برابر معنوياتمى محو وها ایدن علتى اغراض نفسانيه ،
احوال خود بينى ي « منم ديكر نيست » ي هر شئى كندينه
انحصار ، جاهلانه تعصب دينى ترددى ونفسه عدم
اعتمادى ، وبوكامائل وبى اخلاقى ي اونوتمش !!

جلال نورى بك مقاله سنده « ديوزدهن » وارى
قنار اجتهادى ياقش ، ملك عثمانيده كال استعجال ايله
« قادينلر يمزده احتقاق رحم » مقاله سى صاحبك
تعبير نجه اطبا آرايور . برينك واصل قناتى الله ديكرينك
حج يولنده صيد در بقالله ، دها او برينك معروض
داء المنطق اولديغنه قائل ، مطبوعات مدير يته شرف بخش
طيب حاذق ايسه موافق مسلك اوله رق (له قسقولوزى)
اوكره تمكه مشغول بوليور . بر قسمى ده بنه اتحادى ؛
جسيم ترقى ي تداوى ايله مشغول كورييور . اوت !
اطبانك اك حاذق قسمك بو تداوى ايله مشغول اولمى
كر كدر ؛ او منبع عرفانه او لازمدر ؛ فقط ؛ چوقدن
غغرنه دوجار اولمش بو ايكي قوه مليه ي احيا ايجون
اطبانك همان يوزده طقسانى چاليدى حلاله شفائى سروملر
زرق ايدى جكلرينه بعضلر مز زهرلى شيرينغلر قوللانوب
موتى تعجيل ايتدك ؛ قونسولتاسيونلره تزل ايتهدك .

حتى چوق دفعه لر مجربينك نظريه لرى استخفاف
ايدىلدى ؛ تداوى عتيق ترك اولنديغى حلاله فنون و ترقيات
عصريه كوره بر طرز تداوى تعقيب ايديله جكنه قوجه
قارى علاج ليله تداوى يه قوبولدق ؛ جسارت مدنيه ،
حقيقى اولديغى كى كوسترمكده در . يوقسه جلال
نورى بكك تاريخ استقبالك ايكنجى جلد ينك يوز
ايكنجى صحيفه سنده كى نه آستارى وار ، نه يوزى ،
مقاله سى كى بز اهل حقيقت متردد طاورانميه جغز .
حكيملرك ديوزدهنى اولان دو قور آن در ووا دوستمز
وهم فكر يمز مقاله سنك ايلر وسنده « جهان طو توشيور يانغين

ترك ملتى روحاً، بدنأ محو ايدن بوخسته لق قادينلرى
 دكل اصل ار ككلرى حالت طبعيه دن چيقارمش، بام باشقه
 برحاله صوقشدر. جلال بك كله جك بطنده « احتناق
 رحم ذ كورينك » تخرىباتندن قورقيور. بو خسته لق
 يعنى (ايستهرى ماسكولين) ياخود (انضغاط خصيه)
 چوقدن لانه يزانسى خراب ايتمشدر. بوتفسخا نك تاثير
 مضرى مع التأسف ولاياته ده سرايت ايتدى ! مكاتبى بر
 طولاش، نظارتلك بر قوسندن كير او بر قوسندن چيق،
 فنى بر نظر عطف ايت. مقاله مزده كى دعوائى تسليم ايدرسين.

ايش كورمك، امور مهمه دولتى رؤيت ايتمك ايجون
 فابريقه لره طولديريلان عمله لر كى او طه لره، سالونلر تعيش
 درديه طيقيلان بچاره مأمورين وظيفه سنى تعييندن عاجز؛
 چونكه فابريقه عمله سى هيچ اولمازسه فعالدر، ايش كورر،
 بر يكيلرك بر قسمى عجز دن، ديكر قسمى مأموريتيه قايرلسون
 ديه كتيريلن تن پرورلردن، ده او بر يسى غيور، فعال،
 ناموسكار اولدينى حالده اهلى اولمدينى بر ماصه باشنه
 كتيرلديكندن و ايش كوره بيله جك بر محيط ايچنده
 بولمديغندن برشى ياپاميور. ايكي مأمورك ياپا بيله جكى بر
 خدمتى نوح زمانندن قاله بر « بوروقراسى » اصوليله
 اوتوز آلتى كشى ايفا ايدميور. مثلاً آلمانيا خارجه
 نظارتنده كى مأمورلرك مقدارى بزم خارجه نظارتى
 مأمورلرينك مقدارندن چوق آزدرد. اوراده كورولن
 ايش بوراده كورولن ايش ميدانده در. تعبيرات مغلظه ايله
 تركه دن بشقه هر شيئه بگزر بر اصول تحرير، بر تسلسل
 حواله، مرجع سزلك، تردد و محاسنه سزلك، توتون
 دومانى و كورولتو ايچنده، ماصه لرك غير منتظم آچاقلى،
 يوكسكى طار و كنيش اولسى، بعضيسنك آلتنده اسكمله،
 ديكرينك مندر، عاطلانه بر حيات نتيجه سى دوچار بواسير
 اولاراق اسكمله لره اورته سى بوش سميتلر وضعى، مصطلح
 اولسون ديه ايكي سطرلق بر تقرير اوزرينه ساعتلرجه
 بوزولوب عبارتله اوغراشمق نتيجه سى مأمورينك اكثريسى
 بر انخاي عمود فقرى يه وعادتا (اورشيت تروماتيق) ه

توز و طوبراق و مردارلق ايجريسند، صو كمرلى
 اوزرنده بايقوش كى بوزوله جكلرينه ؛ كاغد خانه،
 قوربعه لى و ... دره كى متعفن، مرزغى و مفسد اخلاق
 ميدان رزالتره كيدوب بيكلرجه ناموس هتك، عالئه محو
 و بریشان اوله جغه ناموس داخلنده و محله سى دينده بر
 باغچه كيدوب تنفس ايدرلر بوهم منطقيدر و همده ده
 ناموسكارانه و اسلاميت پرورانه اولور.

شيق بك — تشرف ايدمه دك اسمكز ؟

بن — دو قوتور تمو .

شيق بك — يا ! تشرف ايتدم . غالباً ذات عاليلرى
 مدت مديده آوروپاده بولنديكزده ... ديوب صالونى
 ترك ايتدى شهر امينى بك بكا خطاباً : آمان دو قوتور
 نه ياپيورسك ؛ بو حريف آرنأود ... خواجه نك اوغلى
 بر متعصب در، ديدى . صكره تحقيق ايتدم ؛ بو كنجك
 بالابان بر مأموريتى وارايمش همده ملكيه دن مأذون ايمش !!
 آغوش مادرده مكاتب ابتدائيه و تاليه ده مداومى
 بولندينى دومانه بوغولمش، طار، هواسز، تنبللر يتاغى
 صره قهوه لرنده، پدري نك حيت عرفانه كلنلرك آغزنده،
 حتى مكاتب عاليه ده، ميمزى بولندينى قلمده عين نغماتى
 ايشيدن بير كيمسه دن بودوشونجه لردن بشقه نه بكنه بيلير.
 كنديسنى معذور، شهرامينى بلكده نظريه سنى بر درجه يه
 قدر معقول كوردم .

صاحب مقاله مقاله سنك زمينى استانبولك (آفرده
 دوموسه Alfred de Musset) سى تحسین ناهيد بكه
 سويله دكده — بوخسته لغك آثار قلميه ده تدقيق لازمدر —
 بيور مشلر .

اصل بنم مقاله ملك زمينى ده ار ككلرده احتناق رحم
 يرينه انضغاط خصيه خسته لغك سرعت انتشاريدر. شاعر
 شيرين بيان اسباب مرضى كشف ايتمش، فقط تحديد
 ايدسيور. بن بونى بتون مأمورين و مأذونيه تشميل ايتمك
 ايسترم. اسمنى يگى ايشتدكلى بوخسته لق، دادى اللارندن
 باشلار، مكاتب عاليه صره لرنده قلم صنداليه لرنده اشتداد ايدر.

ساموئل سمایلس ، « عون نفس » محری

شخصی و ملی عون نفس

« اگر هرکس کندی تجدد و تکامل نه باقسه ایدی، برملتی
 یکیدن احیا نه قدر قولای اولوردی ... »
 « ملت، هرکس دن، کندی وظیفه سنک ایقای تامنی بکلر. » [۱]
 لورد نه لسن
 « هرکس کندییی ایچون بر قوت در .. » — آمریقایلر
 « خارقه لر مشکلات دن طوغار . » — انگلیزلر
 « حیات نه بر ذوق ، نه بر آلدن فقط ناموس مزایله سوق
 ایدوب بیترمه من ایجاب ایدن آغیر بر مغله وظیفه آمیزدر . »
 ده توق ویل
 « فنا قانونلر ظلملرک ، استبدادلرک اک فناسی در . »
 بورق
 « بر حکومتک دکری . ایچندن جیقیدینی یعنی مصدردی
 اولان قومی تشکیل ایدن فردلرک محصله سجایا و اوصافنک
 دکرنن عبارتدر . »
 « اصولاره ، شکلرد ، مسلکله پک چوق وضع اعتماد
 ایدرکن ، انسانلری پک آز نظر تدقیقه آلیبورز »
 لورد بیقونسفیله
 « بر کره هر شیئک فوقنده طوغری، صمیعی اولور ایسه ک،
 کیجه نك کوندوزی تعقیبی کبی ، آرتق هیج بر کیسه یه
 ساخته کارلق ایده منسک » — شکسپیر
 « هر هانکی بر کنجه نصیحت ویرمک ایسترسهم اوکا
 شوفی سوبلرم : دوستلرک اک ای لرینک مجلسنه دوام ایت .
 حیات و کتابلرک توصیه ایتدیکی اک صاغلام جمعیت بودر .
 [۱] انگلیز زرهلی لرینک بیوک طوب (تارت) لرینک
 جناح دوزخ پناهته قبارته حروف مذهبه ایله یازیلی در. — ناقل

اوغرامش کبی اوردک واری برمشی و حرکته اوغرامشدر؛
 درت ساعتک وظیفه سنی اکمال ایتهدن قلمدن قورتولمق
 ایچون جبر نفس ایدر ، انضباط خصیه علاماتی بلیرمکه
 باشلار . آدم عصیله شیر ، متدایاً بورون چکر ؛ اوموز
 صاللار، صندالیه سی اوزرنده زیپلار. قلمدن قورتولدی
 او حال عصی ایله دفع غم ایچون صندوق برونه، سرکه جی یه
 قوشاره، پاره سی یوق ایسه اوده کی بیچاره اسیرینه و یادونکی
 سوکیلی، بارینکی دشمن حانه چاتار، برعائله کورولتیسیدر
 قوپار ! وقس علیه البوقی.

دورقنور نمو

نات روحانی افعال تصویرلری ایدر

عون نفس

Self - Help

بو ترجمه وضیی ، انکله ده عون نفسیله تأمین معاش
 وادامه تحصیل ایدوب ملته غیر طفیل ، مفید ، مستحصل
 رجزو فرد اولایه چالیشان قرده شم عدنان رضایه
 اتحاف ایدیورم .

مقصد ترجمه حقنده براییکی سوز

روش احوال یشماغه قرارمزی ایما ایدیور کبی . بتون
 ترقی به و انقلاب اجتماعی روحی به عزم ایتش ملتدرده اولدیغی کبی
 غربک شرقی اللرده تداول ایتش ایجاب ایدن اجتماعی و روحی
 آثار مخلصه سی پی در پی لسانمه نقل اولونملی در .. بو آثارک
 مطالعه لرله بنیه عقلیه منزی ، روح عرفی منزی ، طرز ادراک
 و تفکر منزی اصلاح ایده رک بزی تهلیکه سور وکلین ، احکام
 و شرائط عصر ایله غیر قابل اشلاف بعض ادراکات عنعنویه
 وارثیه منزدن قفالرم منزی تطهیر به باقی یز .. مهیج
 حسیات بهیمیه ، عربان رومان صحیفه لری یرینه ، ده
 اکمال تحصیل لسان ایتمه منش شباب ناسوق منزدن بر قاج کنجک
 تشنه مطالعه ، تجسسکار عرفان اولان انظار تبغه شوم ترجم فکری لر
 و مثاللر چارپارسه پنجه نه موطلو ! . نه بیوک بر تدوق روحانی ! .
 غایهم ، مع التأسف ، پک لزومسز موضوعلرده ابتداله اوغرا دلش
 اظهار قدرت قلمیه دکلی فقط کوجمیتدیکی قدر درست بر ناقل لک
 ایله غربک تمثیل و تمثیل اولوندوغنده ره بامش ایدن بعض دساتیر
 و افکار علمیه سنی تعمیم در ! . و اکثریت ارواحنی قائماز او یقولره
 صالمنش شرقک بعض ادراکات سخیفه سنی امانه در ! . شمدی
 مؤلفی دیکله یلم :